

MINTAVÉTEL LEÍRÁSA

Ifjúságkutatás tanuló fiatalok körében 1997 -- 1998

Az Oktatáskutató Intézet Ifjúságkutató Csoportja, az Ifjú Szociológusok Társasága, valamint a kolozsvári Babes-Bolyai Tudománygyetem Szociológia tanszéke és a "Max Weber" Szociológiai Szakkollégium 1997 május-júniusában átfogó tanulói vizsgálatot végzett Kolozsváron illetve Székelyudvarhelyen, Erdély kiemelkedő oktatási központjaiban. (Témavezető: Gábor Kálmán, kutatásszervezők Veres Valér és Cseke Péter) A kérdőíves kutatás során Kolozsvárott 158 magyar és 210 román nyolcadikos általános iskolás tanulót, 211 magyar és 359 román középiskolást, illetve 252 magyar és 239 román nemzetiségű egyetemi hallgatót, Udvarhelyen pedig 193 magyar általános iskolást és 406 középiskolást kérdeztünk le. A vizsgálat elsősorban arra próbál választ adni, hogyan hat a társadalmi átalakulás a román és magyar erdélyi tanulóifjúságra. Kutatásunk részletesen feltérképezi a kérdezett fiatalok családi hátterét, különös tekintettel a piacgazdaság kiépülése révén ezekben végbement változásokat, valamint a román és magyar, illetve a kolozsvári és udvarhelyi magyar fiatalok családi háttereiben észlelhető különbségeket. Célját elérendő, vizsgálatunk számba veszi a szülők foglalkozását, területi mobilitását és anyagi-vagyoni helyzetét.

Az egyetemisták almintája esetén: Kolozsváron összesen 14 596 egyetemi hallgató tanult 1997 májusában, ebből az egyetemek nyilvántartásai szerint román nemzetiségű 11776, magyar nemzetiségű összesen 2820, melyből magyarul tanul 1991. Az egyetemisták esetén kvótás mintavételt alkalmaztunk.

A mintavételi kvóták az alábbiak voltak

1. Nemzetiség
2. Szakok és szakcsoportok
3. Nem
4. Tanulmányi évfolyam

A magyar alminta esetén külön kvótaként szerepelt a tanítás nyelve.

A nemzetiségi beazonosítás a magyar nyelvű csoportok esetén kézenfekvő volt, román nyelven tanuló csoportok tagjai esetén az anyanyelvet vettük alapul, majd külön lekontrolláltuk a nemzetiségi hovatartozást a bevallott nemzetiség szerint. Nemzetiség szerint a mintavételi keret összeállítását az egyetemi statisztikákon alapult.

Megjegyzendő, hogy a román almintába elvileg más nemzetiségűek is bekerülhettek, de még a diákok összlétszámán belül is számuk elhanyagolható.

A következő egyetemek hallgatói voltak megkérdezve: Babes-Bolyai TE, Teológiák, Agronómia Egyetem, Műszaki Egyetem.

A mintavételi rétegek a Babes-Bolyai TE Karai szerint érthető módon jobban fel voltak bontva, míg a többi, szpecifikus képzést nyújtó felsőfokú tanintézet egy-egy külön réteget képviselt.

Egyénileg a rétegen belüli beazonosítás véletlenszám táblázattal, ahol ez nem működött, egyszerűen a kérdőbiztosok döntése szerint történt.

A tervezett egyetemista mintavétel 600 személyre volt tervezve, 300-300 diák nemzetiség szerint. A visszaérkezett és érvényes kérdőívek szerint a román alminta 239, a magyar pedig 252 személyt tartalmaz. A rétegek szerint a minta viszonylag arányosan csökkent, hasonlóan reprezentatívnek értékelhető mint a tervezett változat.

Kolozsváron a középiskolás populációt a 9. - 12. -ig számozott un. liceumi osztályokban tanuló 13-19 éves fiatalok alkotják. Ez összesen 15 954 tanuló, amelyből 8682 lány.

Nyelvi tagozatok szerint 1867 magyar nyelven tanuló középiskolásunk van, ebből 1185 lány, akik összesen 71 osztályban tanulnak, valamint 14 259 román nyelven tanuló, ebből 7783 lány, és összesen 485 osztályban tanulnak.

Az osztályok kiválasztása véletlenszerű két lépcsős rétegzett kiválasztással történt, ahol a rétegek a következők:

1. Tanítási nyelv
1. Profil -szakterület
2. Osztály - évfolyam

Az eljárás mód a rétegeken belül számítógépes véletlenszám-táblázattal, lett végrehajtva, teljes mértékben beazonosítva az osztályokat.

Általános iskolások- VIII -ik osztályosok almintája: Kolozsváron összesen 141 VIII. un. általános iskolai osztályban tanul 4231 tanuló.

A mintavétel itt is osztályokra épült, összesen 21 magyar 120 román osztályból kellett kiválasztani 8 magyar és 16 román tannyelvű osztályt, a tervezett alminták 300 román és 200 magyar tagozaton tanulókat tartalmaztak volna, adatbázisunk jelenleg 210 román és 158 magyar esetet tartalmaz.

Az osztályok kiválasztása kluszteres véletlenszerű mintavétellel, számítógépes véletlenszám-táblázat segítségével történt.

Az eljárás mód: az iskolák hivatalos sorrendjében, az osztályokat betűrend szerinti sorrendben sorszámozva alkalmaztuk a véletlen számos mintavételt.

Nemzetiségileg a tannyelvi osztályok Kolozsváron még homogénebbek a középiskolásoknál.

MELLÉKLETEK

ESANTIONARE STUDENTI ROMANI

1. **matematica si informatica+ fac de fizica (1603)----- (796 AN I si II).....13,61.....35.....17.....10 FETE**
2. **chimie si inginerie chimica (746)----- (393).....6,33.....17.....8.....14FETE**
3. **biologie si geologie+ facultatea de geografie (993)..... (628).....8,43.....22.....13.....8 FETE**
4. **drept (720) ----- (341).....6,11.....16.....8.....10FETE**
5. **educatie fizica si sport (353) ----- (179).....3,0.....8.....4.....3 FETE**
6. **stiinte politice si administrative+ scoala de business (485)-----4,11.....10.....6.....6 FETE**
7. **stiinte economice (3274) -----1454.....27,8.....72.....32.....47 FETE**
8. **istorie si filosofie+stiinte ale educatiei (1528)-----769.....12,97.....34.....17.....25FETE**
9. **litere (1074)-----618.....9,12.....24.....14.....20FETE**
10. **studii europene (314)-----264.....2,66.....7.....4.....4FETE**
11. **teologie ortodoxa (465)-----225.....3,94.....10.....5.....BAIETI**
12. **teologie greco-catolica (221)-----150.....1,87.....5.....2.....4FETE**
13. **agronic**
14. **politehnic**

TOTAL ROMANI - 11776 -INV ZI

COTE ESANTION ROMAN

TOTAL	FETE	AN I si II	cote			
-------	------	------------	------	--	--	--

35	10	17	mate+info+fiz	5 f an I-II	5 f an III-IV	12 b an I-II	13 b an III-IV
17	14	8	chimie	7 f an I-II	7 f an III-IV	1 b an I-II	2 b an III-IV
22	8	13	geol+geog+bio	5 f an I-II	3 f an III-IV	8 b an I-II	6 b an III-IV
16	10	8	drept	5 f an I-II	5 f an III-IV	3 b an I-II	3 b an III-IV
8	3	4	ed. fizica	1 f an I-II	2 f an III-IV	3 b an I-II	2 b an III-IV
10	6	6	st politice	3 f an I-II	3 f an III-IV	3 b an I-II	1 b an III-IV
72	47	32	st. economice	22 f an I-II	25 f an III-IV	10 b an I-II	15 b an III-IV
34	25	17	ist. si filos.	13 f an I-II	12 f an III-IV	4 b an I-II	5 b an III-IV
24	20	14	litere	10 f an I-II	12 f an III-IV	2 b an I-II	2 b an III-IV
7	4	4	st. europene	2 f an I-II	2 f an III-IV	2 b an I-II	1 b an III-IV
10	0	5	teo. ort.	0	0	5 b an I-II	5 b an III-IV
5	4	2	teo. greco-cat.	2 f an I-II	2 f an III-IV	0 b an I-II	1 b an III-IV

AGRONOMIE 10
MEDICINA 10
POLI 20

TOTAL ESANTION 300

ESANTIONUL MAGHIAR

TOTAL STUDENTI MAGHIARI = 2820 dintre care invata in limba materna 1991

COTE ESANTIONUL MAGHIAR

TOTAL	FETE	ANI si II		F AN I-II	F AN III-IV	B AN I-II	B AN III-IV
52	24	26	mate+info+fiz	12	12	14	14
13	6	5	mate+info+fiz SR	3	3	2	5
10	7	5	chimie	4	3	1	2
9	6	3	chimie SR	2	4	1	2
21	12	13	biol+geog.+geol.	7	5	6	3
18	17	8	biol+geog.+geol. SR	8	9	1	0
3	1		ed. fiz	1	0	0	2
3	1		ed. fiz SR	1	0	0	2
26	15	12	filos.+soc.	8	7	4	7

4	2	1	<i>filos.+soc. SR</i>	1	1	0	2
19	16	10	<i>sociopsihoped</i>	8	8	2	1
3	2	2	<i>sociopsihoped SR</i>	1	1	1	0
13	3	7	<i>istorie</i>	2	1	5	5
2	0	1	<i>istorie SR</i>	0	0	1	1
28	22	15	<i>litere</i>	11	11	4	2
14	11	7	<i>litere SR</i>	5	6	2	1
8	5	4	<i>st. eur.+buss+st. pol</i>	2	3	2	1
12	10	6	<i>teol reformata</i>	5	5	1	1
2	0	1	<i>teol romano-catolica</i>	0	0	1	1
10	6	5	MEDICINA	3	3	2	2
10	6	5	AGRONOMIE	3	3	2	2
20	6	10	POLI	3	3	7	7

TOTAL POPULATIE ESANTION = 300

procente esantionul maghiar

	MATE	fete	proc fete			
	193	113				
	130	52				
	176	69				
	499	234	0.46			
	20.00	9.3				
	52	24				
	MATE TOT					
	412					
	217					
	629	295				
	5.2	2.4				
	13	6				
	CHIMIE					
	93	70	0.75			
	3.7	2.8				
	10	7				
	CHIM TOT					
	178	133.9				
	3.4	2.5				
	9	6				
	BIOL+GEOG+GEOL					
	70	40				
	42	34				
	91	43				
	203	117	0.57			
	8.1	4.6				
	21	12				
	BIOL-GEO TO					
	171					
	210					
	381	220				
	7.1	4.1				

	18	17			
ED. FIZICA					
	25	5	0.2		
	1.002				
	3	1			
ED. TOTAL					
	49	10			
	3	1			
FILOS+SOC					
	19	17			
	111	52			
	75	44			
	44	32			
	249	145	43	25	
	9.97	5.8	1.7	1.002	
	26	15	4	2	
SOCIO PSIHPEL					
	88	71			
	41	39			
	51	45			
	180	155	30	26	
	7.2	6.2	1.2		
	19	16	3	2	
ISTORIE					
	98	28			
	25	5			
	123	33	20	5	
	4.9	1.3	10.95		
	13	3	2		
LITERE					
	26	15			
	16	11			
	222	186			
	264	212			
	10.5	8.4			
	28	22			
LITERE TOT					
	402	323			
	5.5	4.4			
	14	11			
STUD EUROP+ BUSSINES+ST. POL					
	76	45			
	3.04	1.8			
	8	5			

	TEOL REF					
	115	106				
	4.6	4.2				
	12	10				
	TEOL ROM- CAT					
	20					
	2					
	SECTII FARA SECTII MAGH					
	DREPT					
	7					
	1					
	ST. EC.					
	318	190				
	12.7	7.6				
	33	20				

CLASE MAGHIARE

89++++

INSTRUCTIUNI DE APLICARE

CHESTIONAR STILURI DE VIATA (CATEDRA DE SOCIOLOGIE UBB si COLEGIUL DE SOCIOLOGIE MAX WEBER)

pentru chestionarul aplicat pe studenti

- Se aplica numai dupa cotele primite (pe prima pagina a chestionarului vor fi trecute trei casute in care se va trece de catre fiecare operator
 - in prima casuta : prescurtarea facultatii celui care a raspuns
 - in a doua casuta : sexul
 - in a treia casuta : anul de facultate

— de ex :

ist	F	2
-----	---	---

- Pe fisa de esantionare a operatorului se trece (in orice ordine) numele, adresa (eventual telefon) si facultatea celui care raspunde, explicindu-i ca aceasta se face din ratiuni legate de controlul aplicarii chestionarului (chestionarul ramine anonim).
- Li se explica celor care vor completa chestionarul *care sunt principalele tipuri de intrebari* :
 - intrebari deschise
 - intrebari inchise cu un singur raspuns
 - intrebari inchise cu mai multe raspunsuri
 - intrebari filtru : doar cei care au raspuns intr-un anumit fel la aceasta intrebare vor raspunde la urmatoarea intrebare
 - intrebari la care sunt explicate toate variantele de raspuns (de ex. : 1=acord total, 2 = acord partial, 3=dezacord partial, 4=dezacord total)

-intrebări la care sunt explicate doar extremele de răspuns (de ex. 1=nu îmi plac deloc, iar 5=îmi plac foarte mult), iar numerele intermediare semnifică variante între cei doi poli.

pentru chestionarul aplicat pe elevi

1. Clasele la care se vor aplica chestionarele vor fi identificate astfel :

De ex. am de realizat prima clasă de real-clasă a X-a la Liceul Cosbuc. La acest liceu sunt și clase de uman deci va trebui să iau doar clasele de real așa cum apar ele în ordinea oficială (de ex. la real avem clasele A, D, F ----- prin urmare voi alege a X-a A).

2. La clasă se va urmări ca toți elevii să parcurgă și să răspundă la întrebările din chestionar, neindicându-le cum să răspundă la o anumită întrebare, decît dacă este vorba de o neînțelegere a modului cum se alege varianta de răspuns dorită.

3. La sfîrșitul fiecărui chestionar va fi o rubrică la care se va trece numele celui care a realizat interviul cu clasa respectivă.

]

ESANTIONARE MULTISADIALA STRATIFICATA - OPTIMALA

POPULATIE ROMANA -LICEU

TOTAL CLASE = 485

NR. ELEVI = 14259

FETE = 7783 - 7779

PROFIL UMAN

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
AVRAM IANCU		2	2	1	1
COSBUC		1	1	1	1
BALCESCU		1	1	1	1
SINCAI		2	3	3	3
BLAGA		1	1	1	0
EMINESCU		3	3	3	3
ONISIFOR		1	1	1	1
Ghibu (ST NATURII)					
BARITIU		1	1	1	1
LICEUL NR. 5		2	2	2	2
TOTAL		14	15	14	13

% = 11.5

NR. =2

1-clasă de a 11-la Balcescu(13)

2-clă de a 9-a la Sincai (16)

PROFIL REAL

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
AVRAM IANCU		1	1	1	1
COSBUC		1	1	1	1
BALCESCU		2	2	2	2
SINCAI		1	1	1	1
BLAGA		2	2	2	2
EMINESCU		1	1	1	1
RACOVITA		2	3	2	2
O. GHIBU		3	3	3	3
GR. SC. V. BABES		2	2	5	4
G. BARITIU		2	3	2	2
GR. SC.		1	1	1	1
ELECTROTEHNIC					
GR. SC. TERAPIA		1	1	1	1
TOTAL		19	21	22	21

% = 17.1

NR. = 3

1-a clasa de a- 9- la Blaga (profil real) (21)

3-a clasa de a 10-a Racovita (37)

1-cls. de a 10-a la Eminescu (30)

PROFIL TEHNIC

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
GR. SC. TEHNOFRIG		3	3	3	3
GR. SC.		3	3	3	3
ELECTROTEHNIC					
GR. SC. UNIREA		4	3	3	3
GR. SC. ENERGETIC		4	3	3	3
GR. SC. TERAPIA		3	3	3	3
GR. SC. FORESTIER		1	2	3	2
TRANSPORTURI CFR	86	4	4	4	4
TRANSPORTURI MR.		3	3	4	4
POSTA TELECOM		4	4	4	4
IND USOARA		5	4	3	2
IND. ALIMENTARA		5	5	5	5
LIC. AGRICOL		0	1	1	2
GR. SC TRAIAN VUIA		3	3	2	2
TOTAL		42	40	40	37

% = 32.7

NR. =5

3-a cls. de 12-a la Posta si telecom (99)

3-a cls. de 11- la Lic Energetic (47)

3-a cls. de 11 la Transporturi Cfr (81)

1-a cls. de 10 la Lic Forestier (64)

PROFIL INFORMATIC

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
A. IANCU		2	2	2	2
G. COSBUC		1	1	1	1
G. SINCAI		1	1	1	1
L. BLAGA		1	1	1	1
E. RACOVITA		1	1	2	1
T. POPOVICIU		5	5	5	5
G. BARITIU		1	1	2	1
TRANSPORTURI CFR		1	1	1	1
POSTA TELECOM		1	1	0	0
TOTAL		14	14	15	13

% = 11.5

NR. = 2

1- a cls. de a 11 la Lic Blaga (19)

1- a cls de a 12-a la Baritiu (50)

PROFIL ECONOMIC

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
LIC ECONOMIC		6	6	9	9
TOTAL		6	6	9	9

% = 6.1

NR. = 1

ultima- a cls de a 12-a la Lic. Economic (60)

NR. = 1

PEDAGOGIC

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls.12	cls. 13
LIC GH. LAZAR		3	4	4	4	4
TOTAL		3	4	4	4	3

% = 4.5

NR. = 1

1- a cls. de a-9 la Lic Pedagogic (91)

TEOLOGIE

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls.12	cls. 13
SEMINARUL ORTODOX	1	2	2	2	2	2
SEM. BAPTIST		2	2	2	2	
SEM. I. MICU		2	2	1	2	
TOTAL		6	6	5	6	2

% = 5.1

2-a cls. de a 9-a de la Sem. Imanuel Mincu (97)

PROFIL MUZICA + COREGRAFIE+ARTE PLASTICE

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
LIC DE MUZICA		2	2	2	1
LIC. DE ARTE PLASTICE		2	2	2	2
LIC. DE COREGRAFIE		1	1	1	1
TOTAL		5	5	5	4

% = 3.9

NR = 0,626 (1)

1-a cls de 9-a la Lic de Coregrafie (35)

PROFIL AGRICOL+SILVIC

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
LIC AGRICOL		2	2	2	2
LIC FORESTIER		1	1	0	0
TOTAL		3	3	2	2

% = 1.9

NR. = 0,4 (1)

o clasa de a 12-a la Liceul Agricol (38)

DUPA PONDERAREA CU FORMULA

N industrial = 4

(abaterea standard a venitului familial pe profillul industrial, este cea mai mica comparativ cu celelalte profile, asa cum a reiesit din cercetarea efectuata pe a ceeasi populatie in mai 96 ----- 188939- asa cum reiese din formula de mai sus ne sugereaza omogenitatea relativa ridicata d.a.p.d.v.)

121 DE CLASE DE A 8-A

132	ultima clasa de la scoala nr. 3	manastur
212	a 2 a clasa de la Lic. A. Iancu	centru
990	a 2 a clasa de la scoala nr. 6	manastur
1-	1 a clasa de la scoala nr. 1	gheorgheni
6057 -	1-a de la scoala nr. 3	manastur
912 -	scoala nr. 21 - prima clasa	manastur
974 -	a 2 clasa de la Scoala nr. 2	centru
352 -	a 2-a clasa de lic. Vlahuta	grigorescu
389 -	a 2-a clasa de la liceul nr. 8- S. Barnutiu	centru
1075-	ultima clasa de la Lic Eminescu	centru
362	-2 clasa de la Gr. scolar Tr. Vuia	centru
709	1-a clasa de Lic. M. Eminescu	centru

POPULATIA MAGHIARA -LICEU

TOTAL =71

NR. ELEVI = 1867

FETE = 1115

PROFIL UMAN

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
BRASSSAI		1	1	2	1
TEORETIC 2		1	1	1	1
A.CS. JANOS		1	1	1	1
TOTAL		3	3	4	3

%=18.3

NR. =3

10.....a 9-a...Csere Janos

527...a 10-a teoretic 2

38....a 11-a.. Csere Janos+++++++

PROFIL REAL

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
BRASSSAI		2	2	1	2
TEORETIC 2		2	2	2	2
A. CS. JANOS		1	1	1	1
TOTAL		5	5	4	5

% = 26.7

NR. = 4

PEDAGOGIC

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls.12	cls. 13
A. CS. JANOS		1	1	1	1	1
TOTAL		1	1	1	1	1

% = 7.04

NR. = 1

TEHNIC

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls.12
GR. ELECTROTEHNIC		1	1	1	1
TOTAL		1	1	1	1

% = 5.06

NR. = 1

INFORMATIC

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
BRASSSAI		1	1	0	1
TEORETIC 2		1	1	1	1
TOTAL		2	2	1	2

% = 9.8

NR. = 2

ARTE + MUZICA

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
LIC. DE MUZICA		1	1	1	1
TOTAL		1	1	1	1

% = 5.6

NR. = 1

PROFIL TEOLOGIE

liceu	telefon	cls. 9	cls. 10	cls. 11	cls. 12
SEM. REFORMAT		2	2	2	2
SEM. ADV		1	1	1	0
SEM. ROMANO-CATOLIC		1	1	1	1
SEM UNITARIAN		1	1	1	1

<i>TOTAL</i>		5	5	5	4
--------------	--	---	---	---	---

% = 26.7

NR. = 4

POPULATIE ROMANA CLS. 8 -----121

CLASE

ESANTION-----12 CLASE

POPULATIE MAGHIARA CLS.8-----21

CLASE

ESANTION-----8-12

CLASE

99 a 2- clasa Brassai

72.... o clasa Vlahuta

24.....scoala nr. 3 manastur

74 prima clasa de la sc. nr. 17.....manastur

35 prima clasa de la Brassai

748 clasa de la sc. nr. 28.....linga gara.

45246....a 2-a clasa de sc. nr. 17

7650 scoala generala nr. 10.....zorilor